

Erik Christian Werlauff (1717-1773) og Rebecca Maria Kielstrup (1718-1786)

Erik Christian Werlauff blev født i Norge i juli 1717. Han blev præst og var meget anerkendt for sine åndsevner. Desuden var han en meget benyttet "djævlebesværger". Han døde 9. september 1773 og blev begravet i Rørstad Hovedkirke 16. søndag e. Trin. (26. sept.) 1773 - 56 år, 2 mdr. og 15 dage gammel.

Rebecca Maria Kielstrup blev døbt i Trondheim 15. december 1718 som datter af Jens Kielstrup og Rebecca Urby. Hun døde 14. august 1786 hos sin datter i Skjærvø Præstegård, begravet 20. august. Skiftet efter hende sluttede 20. juli 1788.

4 x tipoldeforældre.

Navnet

" I Eiker Præstegæld i Norge ligger i Haug Hovedgårdene Søndre- og Nordre Varlø. Navnet har bestandig været udtalt, som det er skrevet. Derimod har det i ældre tid været bogstaveret forskelligt, såsom Werløff, Warlouf og lignende".

Dette skriver overretssagfører Axel Steenbuch, slægtsforsker og tipoldebarn af Erik Werlauff og Rebecca Kielstrup.

Erik Werlauff skrev d. 8/8 1749 (i parentes til sin underskrift): "dette til navn Werløf har jeg taget mig efter min salig Fader som var barnfødt i Werdahlen, hvilket til navn min Faders Broder også har tiltaget sig og kalder sig Erich Erichsen Werløf.

Fødested, uddannelse, karriere

Erik Christian Christoffersen Werlauff siges at være født på øen Hitteren i Hitterens præstegæld, Fossens Fogderi, Sønder Trondheims Amt i 1717 som søn af skatte- og toldbetjenten Christoffer Erichsen, der arbejdede i Kristianssand, så muligvis er Erik født i Kristianssand i stedet. I 1739 tog Erik eksamen fra Trondheims Skole. Herefter studerede han videre hos professor C. Kali, aflagde eksamen igen i 1740 og fik sin teologiske attestats den 13. juli 1741 med bedste karakter. Herefter menes det, at han med det samme blev lærer på Trondheims Skole i den såkaldte "3. lektie", dvs. latinskolens yngste klasse. Han var derudover "famulus", dvs. medhjælper, for biskop Eiler Hagerup (1685-1743).

I 1742 ansøgte Erik Werlauff kong Christian VI om at måtte aflægge prøveprædiken i Trondheim under biskoppens censur. Ansøgningen blev imødekommet, idet Werlauff havde gode anbefalinger fra Consistorium og fra biskoppen, og professor Kali "vidste intet andet end skikkeligt om ham". Iflg. stiftprovst Chr. Fr. Hagerup (1731-1797) var Erik Werlauff "blandt de lyse hoveder og lærdomselskere i Nordland".

Den 11. maj 1743 blev han residerende kapellan på Rödöy og i 1752 residerende kapellan i Saltdalen. Den 12. september 1760 udnævntes han til residerende kapellan i Folden (Rørstad og Kierringøen) i Saltens Fogderi, og blev her første sognepræst i 1770.

Djævlebesværger

At Erik Werlauff foruden at være præst også havde med besværgelser at gøre, kan måske undre en smule.

Men iflg. en meddelse fra en senere sognepræst i Salten til forfatteren Erlandsen **"staaer han endnu i stort Rye hos Almuen som en fortrinlig Diævle- og Ganbesværger, og hentedes langt borte fra, for at bringe Fanden til en bemidlet Mand"**.

Djævlebesværgelser kan man nok regne ud, hvad betyder. Mere ukendt er ordet *Gan-besværgelser*. Gan betyder tryllekæp - eller tryllestav, om man vil.

At han skulle *bringe Fanden til en bemidlet* (dvs. rig) *mand*, lyder umiddelbart mærkeligt. I en gammel udgave af Illustreret Tidende er gamle Werlauff også omtalt, og her forklares det, at han var præst i Saltdalen i Tromsø Stift og "mangen gang hentedes langvejs fra for at bringe Fanden til raison" (dvs. til fornuft). Erik har altså uddrevet selveste Fanden fra hjem søgte personer!

Ægteskab

Erik Chr. Werlauff blev gift i Trondheims Domkirke, Nidarosdomen, den 24. juli 1743 med Rebecca Maria Kielstrup. Ægteparret fik 6 sønner og 2 døtre.

Saltdalen, Norge

Trondheims Domkirke - her blev de gift.
Foto: Kjetil N.

Et glimt af Fru Rebeccas liv får vi i dette brev fra sønnen Jens, formodentlig januar 1781. Heri står der bl.a.:

Kære Mamma, jeg talte med min broder samme dag, jeg sejlede fra København (...) Dog fik jeg skyndsomt lidt underretninger fra hjemmet, og som jeg forstod på min

broder, så har min kære moder det efter omstændighederne kun mådeligt, hvilket gør mig overordentlig ondt, for jeg tænker, at så længe kære Mamma kan dyrke sin jord og beholde sine kreaturer, ville jeg have troet, at min kære Mamma – som enke – ville kunne leve af det. Jeg ønsker af hele mit hjerte, at Herren velsigner hende og fortsat vil velsigne hende i hendes alderdom.

(...)

Jeg vil også kærligt og af hele mit hjerte takke Mamma for det sølv, hun havde sendt med min kære broder; det kan nu være min bryllupsgave, hvilket passede meget godt ind (...).

Børn af Erik Christian Werlauff og Rebecca Marie Kielstrup:

1. Rebekka Urbye Werlauff, døbt i Rödöy Kirke 21. feb. 1744. Konfirmeret i Rørstad kirke 15. nov. 1761. Gift med Ole Meldal Angell, f. 1748, d. 5. nov. 1810, begravet 23. nov. Sognepræst i Skjervø. Ingen børn. Enkemanden giftede sig igen og fik flere børn i sit andet ægteskab.
2. Christopher Werlauff, døbt i Rödöy Kirke på Mariæ Bebudelsesdag 25. marts 1745. Konfirmeret i Folden 21. nov. 1762. Christopher Werlauff dimmitterede fra Bergens Skole og blev indskrevet ved Københavns Universitet 1767.
3. [Jens Werlauff, født 13. sept. 1746. Kaptajn. Død 27. marts 1786. Gift med Wilhelmine Frederikke Wirth i København. 3 børn. 3 x tipoldeforældre.](#)
4. Jochum Frederik Werlauff, døbt i Rödöy Kirke 26. maj 1748. Formodentlig død som barn.
5. Jochum Frederik Werlauff, døbt i Rödöy Kirke 17. august 1749. Formodentlig død som barn.
6. Johan Frederik Werlauff, født 21. juli 1754, dødt i Saltdalen 24. juli. Konfirmeret i Folden 11. nov. 1770. Tog eksamen artium i 1777 og teologisk embedseksamen 20. januar 1783. Kapellan i Flagstad i Lofoten. Ugift. Død i Flagstad Præstegård 17. feb. 1788. Skiftet efter ham sluttede 18. april 1792. Arvingerne efter ham var skibskaptajn Jens Werlauffs børn i København. Boets aktiver var løsøre foruden en bogsamling på over 300 bind, som blev solgt på auktion for 339 Rdl. 1 mark og 12 skilling. I boet var også en arv efter moderen på 234 Rdl. og 2 Skilling. Passiverne var en gæld til broderen Jens Werlauff for kontante lån på ialt 636 Rdl., modtaget efterhånden fra ankomst København i 1775 indtil afrejse 1783. Boet sluttede med et underskud på 310 Rdl og 13 skilling.
7. Maren Dorthea Werlauff, døbt i Saltdalen 29. marts 1757. Formodentlig død som barn.
8. Baltzer Werlauff, døbt i Saltdalen 20. april 1759. Formodentlig død som barn.

Kaptajn Jens Werlauff, søn af Erik Werlauff og Rebekka Marie Kielstrup. Maleri af Camradt 1781.

Forældre, bedsteforældre, søskende

Erik Werlauffs far var Christoffer Erichsen, født i Werdalen sidst i 1600tallet. Han boede i Kristianssund og ernærede sig som consumptionsbetjent - en gammel betegnelse på en skatte- og toldbetjent, der modtog skat af fødevarer, der kom ind eller ud af en by. Han er 5 x tip.

Christoffer Erichsens far var:

6 x tip Erich Erichsen, født midt i 1600tallet og bosat i Werdalen. Gift med Barbro Christoffersdatter (eller Joensdatter?). De fik 4 børn:

- Christoffer Erichsen
- Erich Erichsen Wæhrløf, apoteker i Kristianssand, gift m. Mildri Isachsdatter. Vistnok ingen børn.
- Karen Erichsdatter. Ugift.
- Ellen Erichsdatter. Gift med Ole. 1 datter: Barbro Olsdatter.

Kilder:

Axel Steenbuch: håndskrevet slægtsbog over bl.a. slægten Werlauff. Nedsrevet sept. 1920. Det Kgl. Biblioteks håndskriftsamling. Axel Steenbuch er tipoldebarn af Erik Werlauff.

Jens Werlauff: brev til sin mor af feb. 1781.

Erich Chr. Werlauff: "Erindringer af mit liv".
Erich Chr. Werlauff er barnebarn af Erik Werlauff.

Oplysninger fra Ulla Werlauff, tiptiptiptipoldebarn af Erik Werlauff.

Denne side er oprettet 28. oktober 2012 af Katrine Kielland-Brandt
Opdateret 10. november 2012.